

แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

Motivation to Continue Studying and Taking Required Courses in the
Graduate Program at the Faculty of Medicine Siriraj Hospital,
Mahidol University

วันวิสาข์ กลิ่นศรีสุข¹

Wanvisa Glinsrisuk

Received: March 27, 2025

Revised: July 17, 2025

Accepted: July 17, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์แรงจูงใจ และ 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรที่สร้างแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาใน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนทั้งหมด 30 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงของแบบสอบถามหรือ IOC = 0.83 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค = 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ ผลการวิจัย พบว่า 1) แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ก่อนเข้าศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สถาบันและหลักสูตร ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.57) และเหตุผลส่วนตัว ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.70) และระหว่างเข้าศึกษา คือ สถาบันและหลักสูตร ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.26) และ 2) การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรที่สร้างแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียน

¹ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล; Faculty of Medicine Siriraj, Mahidol University
Corresponding author, e-mail: ning.biotech@gmail.com, Tel. 092-8124154

รายวิชาบังคับในระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีต่อการสร้างแรงจูงใจก่อนเข้าศึกษาและระหว่างการศึกษา ทั้ง 4 ด้านคือ สถาบันและหลักสูตร การประกอบอาชีพ สังคม และเหตุผลส่วนตัว โดยภาพรวมพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน และชั้นปีที่กำลังศึกษา ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ไม่แตกต่างกัน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรต่างกัมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล แตกต่างกัน คือ คะแนนระหว่างการศึกษาทุกด้านและทุกหัวข้อมีมากกว่าก่อนเข้าศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

คำสำคัญ: แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ, รายวิชาบังคับ, นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study and analyze motivation; and 2) to compare students' personal factors and their perception of curriculum information that motivated them to enter and take required courses in the graduate program at the Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University. The study was conducted according to their personal factors and their perception of curriculum information. The sample consisted of 30 graduate students currently enrolled at the Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University. The questionnaire was used as the instrument, with an IOC of 0.83 and a Cronbach's alpha coefficient of 0.92. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The research results found that 1) the motivation for continuing studies and taking required courses in graduate programs before entering the program was at the highest level overall, namely the institution and program ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.57) and personal reasons ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.70), and during the study period, namely the institution and the program ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.26); and 2) the comparison of students' personal factors and their perception of curriculum information that motivated them to continue their studies and take required courses

at the graduate level at the Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University. This study examined the influence of motivation before and during the study period in four dimensions, namely institution and program, career, social, and personal reasons. Overall, it was found that gender, age, current education level, and year of study did not differ in motivation to continue studying and take required courses in the graduate program at the Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University. And the perception of information about different courses had different motivations to continue studying and study required courses in the graduate program, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University, namely, the scores during the study in every aspect and every topic was higher than before entering the study, with statistical significance ($p\text{-value} < 0.05$).

Keywords: motivation to continue studies, required courses, graduate students

บทนำ

ปัจจุบันพบว่า การศึกษาของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อปรับให้เท่าทันกับยุคสมัยและสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 ซึ่งจะเห็นได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้มีการเปิดหลักสูตรใหม่ภายใต้คณะ/ภาควิชา/สาขา ที่มีการจัดการเรียนสอนที่หลากหลาย ภายใต้ชื่อหลักสูตรที่มีการตอบสนองตรงกับความถนัดและความสนใจกับผู้สนใจเข้าศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบัน และต้องเป็นที่ต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาดแรงงานด้วย เพื่อดึงดูดผู้สนใจเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษา/สาขาวิชา ที่ตนเองมีความสนใจอย่างแท้จริงและมีความถนัด ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในอยู่ในเกณฑ์ดีหรือดีเยี่ยม (ราชกิจจานุเบกษา, 2552; ราชกิจจานุเบกษา, 2558) อันเนื่องมาจากผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตัวเองถนัดและมีความชอบเป็นพื้นฐาน อีกทั้งยังส่งผลให้มีสุขภาพจิตที่ดี มีความสุขระหว่างการเรียน และสามารถต่อยอดพัฒนาความรู้ และเมื่อสำเร็จการศึกษา สามารถประกอบอาชีพตามสาขาที่จบการศึกษาหรือที่ตัวเองถนัดเพื่อช่วยยกระดับประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าให้มีความทัดเทียมกับนานาประเทศในอนาคตข้างหน้า ได้อย่างยั่งยืน ต่อไป

แต่ละสถานการศึกษา ภายใต้คณะ/ภาควิชา/สาขา จะมีการตั้งชื่อสาขาวิชาเพื่อบ่งบอกถึงเนื้อหาสาระ ความรู้ และการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้ที่สนใจสามารถตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาที่ตนเองถนัดและมีความสนใจได้ตรงยิ่งขึ้น ซึ่งหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีการจัดโครงสร้างหลักสูตรในหมวดรายวิชาบังคับ ซึ่งเป็นหมวดรายวิชาที่นักศึกษาทุกคนของหลักสูตรต้องลงทะเบียนเรียนจะต้องประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) รายวิชาที่เป็นสาระสำคัญของสาขาวิชาของหลักสูตร (เพื่อนักศึกษาจะได้รับความรู้ที่เป็นสาระสำคัญของสาขาวิชา ได้เรียนรู้ทักษะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน) 2) รายวิชาวิทยาระเบียบวิธี (เพื่อนักศึกษาจะได้รับความรู้ที่เป็นพื้นฐานสำหรับการทำวิจัยในหลักสูตร) และ 3) รายวิชาสัมมนา (เพื่อนักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ แสดงความคิดเห็น อภิปรายร่วมกันในประเด็นที่เกี่ยวข้อง) (แนวนโยบายการพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล) โดยจะพบว่าแต่ละหลักสูตรได้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรในรูปแบบต่าง ๆ แต่ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ ได้เข้าถึงผู้ที่สนใจ ที่กล่าวถึงภาพรวมของเหตุผลหรือสาเหตุที่มีการตัดสินใจเลือกเรียนในแต่ละสาขา หรือเป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานหรือเป้าหมาย ที่ตั้งไว้หรือไม่

จากงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่าแรงจูงใจมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ของบุคคล เนื่องจากแรงจูงใจสามารถส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็วกว่าผู้ที่ขาดแรงจูงใจ (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2551) อีกทั้งแรงจูงใจที่แตกต่างกันยังส่งผลต่อแนวทางการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบัน ซึ่งจำเป็นต้องปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน (สุรทอง ศรีสะอาด, 2544) อย่างไรก็ตาม ในระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะในหลักสูตรของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ยังขาดข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับแรงจูงใจของผู้เข้าศึกษา ทั้งในด้านเหตุผลส่วนบุคคล ด้านวิชาชีพ ด้านสังคม และด้านหลักสูตร จึงเป็นอุปสรรคต่อการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาปัจจัยด้านแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในระดับบัณฑิตศึกษาของคณะฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรที่สร้างแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่ไม่ได้คำนวณขนาดตัวอย่างด้วยการประเมินจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาตจวิทยา (หลักสูตรนานาชาติ) และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาตจวิทยา (หลักสูตรนานาชาติ) คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ระหว่างปีการศึกษา 2561-2567 จำนวนทั้งหมด 30 คน ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 การรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ตอนที่ 3 แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (Statistical Analysis) การวิเคราะห์เครื่องมือ (แบบสอบถาม) จากแบบประเมินค่าความเที่ยงของแบบสอบถามหรือ IOC จากผู้ทรงคุณวุฒิและหาความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha) เพื่อความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม และการวิเคราะห์แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean, M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) โดยผู้วิจัยจะมีการตรวจให้คะแนน 1-5 จากนั้นจะนำคะแนนมาคิดเป็นค่าเฉลี่ย ทั้งหมด 5 ระดับ (มากที่สุด-น้อยที่สุด)

การแปลความหมาย

มากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน	น้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
มาก	ให้คะแนน 4 คะแนน	น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน	N/A	ไม่สามารถประเมินได้

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย 4.50 ถึง 5.00 หมายถึง ระดับแรงจูงใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 ถึง 4.49 หมายถึง ระดับแรงจูงใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 ถึง 3.49 หมายถึง ระดับแรงจูงใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 ถึง 2.49 หมายถึง ระดับแรงจูงใจน้อย

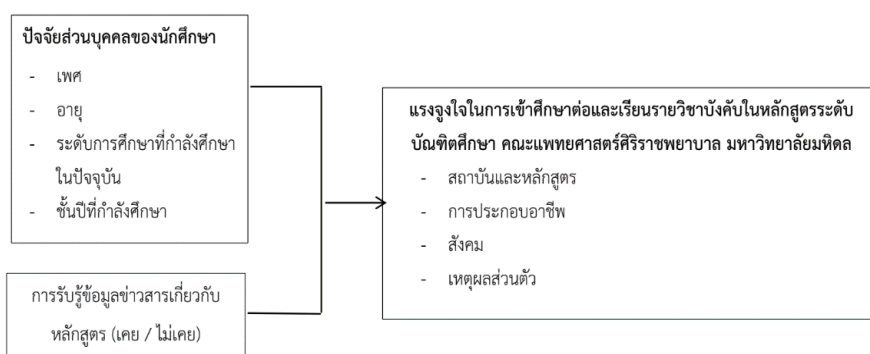
คะแนนเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.49 หมายถึง ระดับแรงจูงใจน้อยที่สุด

ตรวจสอบความตรง โดยใช้การวิเคราะห์ดัชนี IOC มีค่าเท่ากับ 0.83 และวิเคราะห์ความเที่ยงจากสัมประสิทธิ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 48 คน ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α) ของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.92 โดยผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบันและชั้นปีที่กำลังศึกษา และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตร

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ประกอบด้วย 4 ด้านคือ สถาบันและหลักสูตร การประกอบอาชีพ สังคม และเหตุผลส่วนตัว

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล แบ่งออกเป็น 3 ตอนนี้ คือ

1.1 ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปผลได้ดังนี้ คือ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 30)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	10	33.33
หญิง	17	56.67
LGBTQ+	3	10.00
อายุ		
21-28 ปี	5	16.67
29-36 ปี	19	63.33
≥ 37 ปีขึ้นไป	6	20.00
ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน		
ระดับปริญญาโท	9	30
ระดับปริญญาเอก	21	70
ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
ปีที่ 1	7	23.33
ปีที่ 2	12	40.00
ปีที่ 3	7	23.33
ปีที่ 4 - 5	4	13.34

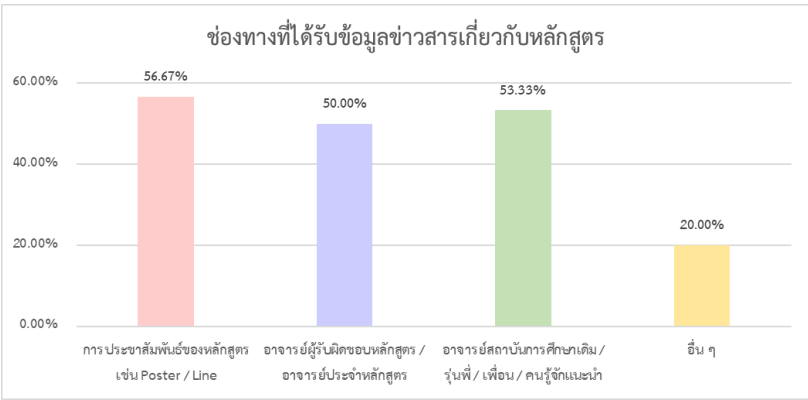
ตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.67 อายุระหว่าง 29-36 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.33 กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 70 และกำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 40.00

1.2 ผลการวิจัยการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละ เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล หรือไม่

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	28	93
ไม่เคย	2	7
รวม	30	100

ถ้าเคยท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตร จากช่องทางใดบ้าง (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล คิดเป็นร้อยละ 93 และช่องทางที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตร มากที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ของหลักสูตร เช่น Poster / Line คิดเป็นร้อยละ 56.67

1.3 ผลการวิจัยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้ง 4 ด้าน เปรียบเทียบระหว่างก่อนเข้าศึกษาและระหว่างการศึกษา

แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล	ก่อนเข้าศึกษา			ระหว่างเข้าศึกษา			สถิติ (t)	P-Value*
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
ด้านสถาบันและหลักสูตร	4.52	0.57	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด	-6.84	
1. สถาบันชั้นนำและมีชื่อเสียงของประเทศ	4.53	0.56	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	-4.40	≤ 0.001
2. ได้รับการถ่ายทอดจากอาจารย์ผู้สอนหรือคณาจารย์ ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์โดยตรงในแต่ละสาขา	4.57	0.56	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	-4.09	≤ 0.001
3. แต่ละหลักสูตร มีการจัดเนื้อหาการเรียนการสอนที่มีความทันสมัยและทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันและตรงตามความต้องการของผู้ที่จะเข้าศึกษา	4.40	0.61	มาก	4.90	0.30	มากที่สุด	-5.38	≤ 0.001
4. คาดหวังว่ารายวิชาที่เรียนในหลักสูตรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานในอนาคตข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.97	0.18	มากที่สุด	-3.53	≤ 0.001
5. ความพร้อมด้านสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ทันสมัยและสถานที่ต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน	4.43	0.62	มาก	4.90	0.30	มากที่สุด	-5.04	≤ 0.001
ด้านการประกอบอาชีพ	4.50	0.63	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด	-6.16	
1. เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีโอกาสเลือกสถานที่ในการประกอบอาชีพได้ตรงกับความต้องการ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	-3.81	≤ 0.001
2. มีโอกาสเลือกหน่วยงานหรือองค์กรที่ตัวเองสนใจและมีความถนัดเพื่อประกอบอาชีพ ได้หลากหลาย	4.47	0.62	มาก	4.90	0.30	มากที่สุด	-4.71	≤ 0.001
3. เป็นที่ต้องการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สำหรับรองรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาที่ตนเองสำเร็จการศึกษา	4.37	0.72	มาก	4.87	0.34	มากที่สุด	-5.38	≤ 0.001

แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียน รายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล	ก่อนเข้าศึกษา			ระหว่างเข้าศึกษา			สถิติ (t)	P- Value*
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
4. สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีที่ ทันสมัยมาประยุกต์ใช้เพื่อตอบโจทย์ใน การทำวิจัยและการแก้ไขปัญหาในการ ประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี	4.43	0.72	มาก	4.93	0.25	มากที่สุด	-4.35	≤ 0.001
5. มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานหรือ องค์กร	4.63	0.55	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	-3.52	≤ 0.001
ด้านสังคม	4.50	0.59	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด	-5.92	
1. ต้องการสำเร็จการศึกษาจาก สถาบันอุดมศึกษาชั้นนำและมีชื่อเสียง ของประเทศ	4.50	0.56	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	-4.71	≤ 0.001
2. มีโอกาสเลือกสายงานในการประกอบ อาชีพ สถานที่ทำงาน ตามที่ตนเอง ต้องการ	4.50	0.56	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	-4.70	≤ 0.001
3. สถานที่และบริเวณโดยรอบ มี สภาพแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัยต่อ ชีวิตและทรัพย์สิน ใกล้เคียงสถานที่ที่ สำคัญ และเดินทางสะดวก	4.50	0.62	มากที่สุด	4.87	0.34	มากที่สุด	-4.09	≤ 0.001
4. คาดหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะ มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาในระดับ หน่วยงานหรือองค์กร ที่ตนเอง ประกอบอาชีพได้ดี	4.43	0.62	มาก	4.90	0.30	มากที่สุด	-5.04	≤ 0.001
5. เป็นที่ยอมรับในสังคมและบุคคลรอบ ข้าง เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบัน แห่งนี้	4.57	0.56	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	-4.09	≤ 0.001
ด้านเหตุผลส่วนตัว	4.52	0.70	มากที่สุด	4.90	0.30	มากที่สุด	-5.60	
1. อยากศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาชั้น นำของประเทศและมีชื่อเสียงของ ประเทศ	4.55	0.50	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	-4.45	≤ 0.001
2. ต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของตนเองที่ตนเองสนใจ และถนัด ด้วยการศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้น	4.70	0.53	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	-2.97	0.006
3. คาดหวังว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถประกอบอาชีพในสาขาที่	4.57	0.56	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	-4.09	≤ 0.001

แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ต้องการได้โดยตรง เป็นที่ต้องการของตลาด	ก่อนเข้าศึกษา			ระหว่างเข้าศึกษา			สถิติ (t)	P-Value*
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
4. อยากศึกษาในสถาบันเดียวกับ ผู้ที่มีชื่อเสียง หรือบุคคลที่รู้จัก ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน	4.43	0.72	มาก	4.90	0.30	มากที่สุด	-4.52	≤ 0.001
5. ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจาก ครอบครัวและบุคคลรอบข้าง เพื่อเลือกเรียนในสถาบันแห่งนี้	4.33	1.01	มาก	4.80	0.40	มากที่สุด	-3.50	0.002
รวม	4.51	0.05	มากที่สุด	4.91	0.01	มากที่สุด	-7.21	

* Pairedt-test

จากตารางที่ 3 พบว่าแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ก่อนเข้าศึกษา มากที่สุดคือ สถาบันและหลักสูตร ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.57) และเหตุผลส่วนตัว ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.70) รองลงมาคือ สังคม ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.59) และการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.63) และระหว่างเข้าศึกษา มากที่สุดคือ สถาบันและหลักสูตร ($\bar{X} = 4.93$, S.D.= 0.26) รองลงมาคือ การประกอบอาชีพและสังคม ($\bar{X} = 4.91$, S.D.= 0.28) เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับ ก่อนเข้าศึกษาและระหว่างการศึกษ ทั้ง 4 ด้านคือ หลักสูตรและสถาบัน การประกอบอาชีพ สังคม และเหตุผลส่วนตัว โดยภาพรวม พบว่าคะแนนระหว่างการศึกษาด้านและทุกหัวข้อมีมากกว่าก่อนเข้าศึกษา ทั้งนี้พบว่าด้านหลักสูตรและสถาบันให้หัวข้อย่อยมีผลเหมือนกันทั้งก่อนเข้าศึกษาและระหว่างการศึกษา

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีคะแนนเปลี่ยนแปลง

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	F-test, t-test	Sig.(2-tailed)
ด้านสถาบันและหลักสูตร				
เพศ			0.957	0.397
ชาย	0.53	0.34		
หญิง	0.34	0.32		
LGBTQ+	0.42	0.38		

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	F-test, t-test	Sig.(2-tailed)
อายุ			1.598	0.221
21-28 ปี	0.20	0.27		
29-36 ปี	0.42	0.34		
≥ 37 ปี ขึ้นไป	0.55	0.33		
ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน			-0.520	0.607
ระดับปริญญาโท	0.36	0.38		
ระดับปริญญาเอก	0.43	0.32		
ชั้นปีที่กำลังศึกษา			0.259	0.855
ปีที่ 1	0.34	0.39		
ปีที่ 2	0.41	0.39		
ปีที่ 3	0.50	0.25		
ปีที่ 4 - 5	0.38	0.25		
ด้านการประกอบอาชีพ				
เพศ			1.637	0.213
ชาย	0.50	0.38		
หญิง	0.32	0.31		
LGBTQ+	0.67	0.58		
อายุ			0.211	0.811
21-28 ปี	0.32	0.41		
29-36 ปี	0.44	0.40		
≥ 37 ปี ขึ้นไป	0.40	0.22		
ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน			-1.225	0.231
ระดับปริญญาโท	0.29	0.25		
ระดับปริญญาเอก	0.47	0.40		
ชั้นปีที่กำลังศึกษา			0.713	0.553
ปีที่ 1	0.51	0.43		
ปีที่ 2	0.30	0.34		
ปีที่ 3	0.51	0.38		
ปีที่ 4 - 5	0.40	0.36		
ด้านสังคม				
เพศ			0.106	0.900
ชาย	0.46	0.45		
หญิง	0.39	0.36		
LGBTQ+	0.40	0.40		
อายุ			1.998	0.155
21-28 ปี	0.12	0.18		
29-36 ปี	0.45	0.40		
≥ 37 ปี ขึ้นไป	0.53	0.37		

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	F-test, t-test	Sig.(2-tailed)
ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน			-1.399	0.173
ระดับปริญญาโท	0.27	0.30		
ระดับปริญญาเอก	0.48	0.40		
ชั้นปีที่กำลังศึกษา			0.942	0.435
ปีที่ 1	0.49	0.50		
ปีที่ 2	0.28	0.35		
ปีที่ 3	0.57	0.34		
ปีที่ 4 - 5	0.40	0.33		
ด้านเหตุผลส่วนตัว				
เพศ			0.380	0.688
ชาย	0.43	0.43		
หญิง	0.34	0.34		
LGBTQ+	0.53	0.50		
อายุ			2.220	0.128
21-28 ปี	0.08	0.11		
29-36 ปี	0.43	0.41		
≥ 37 ปี ขึ้นไป	0.50	0.30		
ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน			-2.367	0.025
ระดับปริญญาโท	0.16	0.20		
ระดับปริญญาเอก	0.49	0.40		
ชั้นปีที่กำลังศึกษา			0.623	0.606
ปีที่ 1	0.46	0.52		
ปีที่ 2	0.27	0.32		
ปีที่ 3	0.49	0.30		
ปีที่ 4 - 5	0.45	0.44		
ภาพรวม				
เพศ			0.681	0.514
ชาย	0.48	0.34		
หญิง	0.35	0.28		
LGBTQ+	0.51	0.45		
อายุ			1.771	0.189
21-28 ปี	0.18	0.12		
29-36 ปี	0.44	0.35		
≥ 37 ปี ขึ้นไป	0.49	0.21		
ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน			-1.705	0.099
ระดับปริญญาโท	0.26	0.31		
ระดับปริญญาเอก	0.47	0.33		

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	F-test, t-test	Sig.(2-tailed)
ชั้นปีที่กำลังศึกษา			0.736	0.538
ปีที่ 1	0.46	0.40		
ปีที่ 2	0.31	0.29		
ปีที่ 3	0.52	0.26		
ปีที่ 4 - 5	0.41	0.31		

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยต่าง ๆ ในการเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้ง 4 ด้านคือ หลักสูตรและสถาบัน การประกอบอาชีพ สังคม และเหตุผลส่วนตัว โดยภาพรวม พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน และชั้นปีที่กำลังศึกษาไม่สัมพันธ์กับคะแนนที่เพิ่มขึ้น ยกเว้นด้านเหตุผลส่วนตัว หัวข้อระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig = 0.25) โดยระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีคะแนนเพิ่มขึ้น 0.16 และ 0.49 ตามลำดับ แสดงว่าปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ไม่แตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จากแบบสอบถามก่อนเข้าศึกษาและระหว่างการศึกษา ทั้ง 4 ด้านคือ หลักสูตรและสถาบัน การประกอบอาชีพ สังคม และเหตุผลส่วนตัว อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยพบว่า ก่อนเข้าศึกษามากที่สุดคือ สถาบันและหลักสูตรและเหตุผลส่วนตัว รองลงมาคือ การประกอบอาชีพและสังคม ส่วนระหว่างเข้าศึกษา มากที่สุดคือ สถาบันและหลักสูตร รองลงมาคือ การประกอบอาชีพและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัชชา สุวรรณวงศ์ (2560) พบว่า ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยส่งผลต่อการเลือกเรียนมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิวิมล แสนเมือง (2554) พบว่า ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านหลักสูตรและด้านเหตุผลส่วนตัวมีผลต่อการตั้งใจเลือกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ในการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่มีผลแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับ โดยภาพรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้

ด้านสถาบันและหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งก่อนการศึกษาและระหว่างการศึกษา โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญด้านสถาบันการศึกษามากที่สุด สาเหตุอันเนื่องมาจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล นับว่ามีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน กล่าวคือ มีคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาเอก ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด สื่อการเรียนการสอนที่มีความทันสมัยและครบครัน รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมการเรียนการสอน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของเอกชิตเกศตร (2542) พบว่า ชื่อเสียงของคณะและสถาบันเป็นสิ่งกระตุ้นทางการตลาดและผลการศึกษาของกิงแก้ว จงรัก และคณะ (2547) ที่พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านสถาบันภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง บัณฑิตจบจากสถาบันนี้ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานต่าง ๆ อีกทั้งยังมีสาขาวิชาที่เปิดสอนยังมีความหลากหลายทำให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด

ด้านการประกอบอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งก่อนการศึกษาและระหว่างการศึกษา กล่าวคือ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีโอกาสเลือกสถานที่ในการประกอบอาชีพได้ตรงกับความต้องการ และมีโอกาสเลือกหน่วยงานหรือองค์กรที่ตัวเองสนใจและมีความถนัดเพื่อประกอบอาชีพ ได้หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของลาวัลย์ เบญจศีล (2549) ที่พบว่า นักศึกษาเลือกศึกษาต่อด้วยแรงจูงใจด้านประกอบอาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักศึกษาเห็นว่าผู้ที่มีการศึกษาจะมีโอกาสเลือกงานที่เหมาะสมกับตนเอง

ด้านสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งก่อนการศึกษาและระหว่างการศึกษา กล่าวคือ เป็นที่ยอมรับในสังคมและบุคคลรอบข้าง เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ และต้องการสำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำและมีชื่อเสียงของประเทศ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุชาติ เก้าเอี้ยน (2549) พบว่า ระดับแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ คือ เมื่อสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้จะเป็นที่ยอมรับทางสังคม และธารินี พัทธเจริญพงศ์ (2554) ศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาไป แล้วนักศึกษาต้องการเป็นที่ยอมรับขององค์กรเอกชน และเมธาวิ สุขปาน (2556) พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดกับปัจจัยด้านความมีชื่อเสียงของวิทยาลัยมายาวนาน

ด้านเหตุผลส่วนตัว ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งก่อนการศึกษาและระหว่างการศึกษา กล่าวคือ ต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของตนเองที่ตนเองสนใจและถนัด ด้วยการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และอยากศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำและมี

ชื่อเสียงของประเทศ เห็นได้จากการประกาศ การจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก โดยสถาบัน QS (Quacquarelli Symonds) ประจำปี ค.ศ. 2025 โดยมหาวิทยาลัยมหิดลได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับที่ 368 ของโลก และเป็นอันดับที่ 2 มหาวิทยาลัยไทย (มหาวิทยาลัยมหิดล, 2568)

องค์ความรู้ใหม่

แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พบว่าขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยและหลายองค์ประกอบ รวมถึงความต้องการของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบถึงความต้องการของแต่ละบุคคลอย่างแท้จริง นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุก กล่าวคือ หลักสูตรควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสาระ สื่อการเรียนการสอน ที่มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศ จะทำให้มีโอกาสเลือกสายงานในการประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ภายใต้การกำกับและดูแลของมหาวิทยาลัยมหิดล ควรทำการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ เพื่อหลักสูตรจะได้ทราบแรงจูงใจของผู้สนใจต่อหลักสูตรอย่างแท้จริง และควรศึกษาความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ใช้บัณฑิต สถานประกอบการ เพื่อผลิตบัณฑิตตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

2. แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและสถาบัน ทั้งก่อนการศึกษาและระหว่างการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นหลักสูตรและสถาบัน จะต้องมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่โดดเด่นทางการแพทย์ การศึกษา การวิจัย การพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ และการวิจัยทางการแพทย์ เพื่อเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำและมีชื่อเสียงของประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กิ่งแก้ว จงรัก, สมฤดี สาลี, อัญชลี สุขกรี, อุษณี มาประกอบ, นริศรา ตั้งสุรัตน์ และศิรินารถ จุลวัฒน์. (2547). ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยจันทระเกษม. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทระเกษม.
- ณัฏชา สุวรรณวงศ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา (ระบบโควตา) ประจำปีการศึกษา 2560. (รายงานการวิจัย). งานบริหารงานทั่วไป สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- ธารินี พัทธเจริญพงศ์. (2554). ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักเรียนชาวต่างชาติในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. (2552, 31 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 126 ตอนพิเศษ 125 ง, หน้า 17-19.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558. (2558, 13 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 132 ตอนพิเศษ 295 ง, หน้า 12-24.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2568). ผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลกปี 2028 โดย QS (Quacquarelli Symonds). เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org>
- เมธาวี สุขปาน. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน กรณีศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี. (วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2551). การแนะแนวเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุง). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ลาวัลย์ เบญจศีล. (2547). แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2547. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- ศศิวิมล แสนเมือง. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งใจเลือกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. (วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สุชาติ แก้วเอียน. (2549). แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรทอง ศรีสะอาด. (2544). แนวทางการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไปสู่เกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2544. (รายงานการวิจัย). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เอนก ชิตเกษร. (2542). มุลเหตุจูงใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยพายัพ.